

سرمقاله

اقتصاد با تصمیم‌های موقت اداره نمی‌شود
دکتر محمدرضا قدیمی
مدیر مسئول

یکی از خطاهای رایج در تحلیل وضعیت اقتصاد ایران این است که تمام توجه خود را به متغیرهایی معطوف کنیم که به‌سادگی قابل اندازه‌گیری‌اند. نرخ تورم را می‌توان محاسبه کرد، قیمت ارز را هر روز دید، رشد نقدینگی را در ترازنامه بانک مرکزی اندازه گرفت و میزان سرمایه‌گذاری را در حساب‌های ملی دنبال کرد. اما برخی از مهم‌ترین هزینه‌هایی که یک اقتصاد پرداخت می‌کند، در هیچ‌ک از این اعداد مستقیماً دیده نمی‌شوند. نااطمینانی یکی از همین هزینه‌هاست؛ هزینه‌ای که نه در صورت مالی بنگاه ثبت می‌شود و نه دولت برای آن ردیف بودجه دارد، اما می‌تواند تصمیم یک سرمایه‌گذار را ماه‌ها یا حتی سال‌ها به تعویق بیندازد. از نگاه علم اقتصاد، میان «ریسک» و «نااطمینانی» تفاوت مهمی وجود دارد. این تمایز که با اثر فرانک نایت وارد ادبیات کلاسیک اقتصاد شد، هنوز برای فهم رفتار سرمایه‌گذار اهمیت زیادی دارد. ریسک زمانی وجود دارد که آینده مشخص نیست، اما احتمال وقوع اتفاقات را می‌توان تا حدودی محاسبه کرد. شرکت بیمه نمی‌داند کدام خودرو فرد تصادف می‌کند، اما می‌تواند براساس داده‌های گذشته احتمال خسارت را برآورد و برای آن قیمت تعیین کند. نااطمینانی زمانی آغاز می‌شود که حتی همین محاسبه نیز دشوار باشد؛ یعنی فعال اقتصادی نداند قواعدی که براساس آنها امروز تصمیم می‌گیرد، فردا نیز برقرار خواهند بود یا خیر.

ادامه در همین صفحه

فرصت امروز
برای کسب و کار آفرینی

اقتصاد با تصمیم‌های موقت اداره نمی‌شود

به زبان ساده، پروژهای که در یک محیط پائیت با بازده ۲۰ درصد برای سرمایه‌گذار جذاب است، ممکن است در محیط بسیار نامطمئن حتی با بازده مورد انتظار بالاتر نیز آغاز نشود. از این منظر، بی‌ثباتی سیاست‌گذاری نوعی مالیات پنهان بر سرمایه‌گذاری است؛ با این تفاوت که درآمد آن به خزانه دولت نمی‌رود. جامعه هزینه را می‌پردازد، اما هیچ‌کس درآمزش را دریافت نمی‌کند. این هزینه به شکل کارخانه‌ای که ساخته نشد، ماشین‌آلاتی که خریداری نشد، نیروی کاری که استخدام نشد و فناوری‌ای که وارد کشور نشد ظاهر می‌شود. حتی اندازه‌گیری آن نیز دشوار است، زیرا امارها معمولاً آنچه اتفاقی افتاده را ثبت می‌کنند، نه سرمایه‌گذاری‌هایی که را قرار بود انجام شوند و به دلیل نااطمینانی هرگز آغاز نشدند.

اثر مهم‌تر نااطمینانی، کوتاه‌کردن افق تصمیم‌گیری است. وقتی آینده دور قابل پیش‌بینی نباشد، سرمایه‌گذار طبیعی است که فعالیتی را ترجیح دهد که امکان خروج سریع‌تری از آن وجود دارد. ساخت یک کارخانه ممکن است پنج یا ده سال زمان برای بازگشت سرمایه نیاز داشته باشد. توسعه یک برند صادراتی پروژه‌ای بلندمدت است. تحقیق و توسعه نیز ممکن است سال‌ها هزینه ایجاد کند تا سرانجام به محصول سودآور تبدیل شود. در مقابل، خرید یک دارایی نقدشونده با ورود به یک فعالیت تجاری کوتاه‌مدت امکان تغییر مسیر سریع‌تری ایجاد می‌کند. بنابراین نااطمینانی الزاما باعث ناپدیدشدن سرمایه نمی‌شود؛ گاهی فقط سرمایه را از «بلندمدت» به «کوتاه‌مدت» منتقل می‌کند. این تغییر از دید فرد سرمایه‌گذار کاملاً منطقی است، اما از منظر اقتصاد کلان نتیجه مطلوبی ندارد. رشد پایدار اقتصادی نیازمند تشکیل سرمایه ثابت، فناوری، زیرساخت و افزایش بهره‌وری است. اقتصادی که بخش بزرگی از منابع آن دائماً به دنبال دارایی‌های نقدشونده و فرصت‌های کوتاه‌مدت حرکت کند، برای تأمین سرمایه پروژه‌های بلندمدت با مشکل مواجه خواهد شد. در چنین محیطی حتی نرخ بهره نیز فقط بخشی از هزینه سرمایه است؛ «صرف ریسک» ناشی از نااطمینانی نیز به هزینه

تأمین مالی اضافه می‌شود. همین‌جا باید بر یک نکته مهم تأکید کرد: ثبات سیاست‌گذاری به معنای ثابت نگه داشتن همه قیمت‌ها و متغیرهای اقتصادی نیست. این دو مفهوم گاهی در سیاست‌گذاری ایران با یکدیگر اشتباه گرفته می‌شوند. ثابت نگه داشتن مصنوعی نرخ ارز در اقتصادی که تورم بالایی دارد، ثبات نیست؛ می‌تواند زمینه بی‌ثباتی بزرگ‌تری را در آینده فراهم کند. ثابت نگه داشتن قیمت انرژی بدون توجه به هزینه تولید نیز الزاماً سیاست پائباتی نیست. آنچه اقتصاد نیاز دارد ثبات «قاعده» است، نه الزاماً ثبات «عدد». تولیدکننده لازم نیست بداند قیمت برق سه سال دیگر دقیقاً چند تومان خواهد بود. کافی است بداند قیمت براساس چه فرمولی، در چه دوره‌هایی و با چه محدودیتی تغییر خواهد کرد. صادرکننده انتظار ندارد نرخ ارز برای همیشه ثابت بماند؛ اما حق دارد بداند قواعد بازگشت ارز و نحوه دسترسی به بازار رسمی چگونه تعیین می‌شود. سرمایه‌گذار نیز انتظار ندارد مالیات هیچ‌گاه تغییر نکند، اما باید بتواند احتمال تغییر آن را در یک فرآیند قانونی و قابل پیش‌بینی ارزیابی کند.

در ادبیات اقتصاد کلان و اقتصاد نهادی، همین قابلیت پیش‌بینی یکی از اجزای مهم «اعتبار سیاست‌گذاری» است. اعتبار با پیاپی و دستور ایجاد نمی‌شود؛ نتیجه تکرار رفتار قابل پیش‌بینی در طول زمان است. بانک مرکزی زمانی اعتبار ضدتورمی پیدا می‌کند که فعالان اقتصادی باور کنند در برابر فشارهای تورمی از چارچوب مشخصی پیروی خواهد کرد. سیاست مالی زمانی معتبر می‌شود که بنگاه بداند قواعد مالیاتی بدون فرآیند مشخص ناگهان تغییر نخواهد کرد. سیاست تجاری نیز زمانی قابل اعتماد است که واردکننده و صادرکننده بتوانند قراردادهای چندساله ببندند بدون آنکه دائماً نگران تغییر ناگهانی مقررات باشند. اعتبار سیاست‌گذار مستقیماً بر انتظارات اثر می‌گذارد و انتظارات نیز در اقتصاد یک متغیر حاشیه‌ای نیستند. قیمت دارایی، نرخ ارز، تصمیم سرمایه‌گذاری، تعیین دستمزد و حتی رفتار مصرف‌کننده تا حد زیادی براساس تصویری شکل می‌گیرد

خبر خوش خانم وزیر درباره رفع آلودگی نفتی در سواحل جنوب

این پروژه گفت: در سفرهایی که به قزاقستان، چین، ترکمنستان، روسیه، آذربایجان، هند، پاکستان و ترکیه داشته‌ام، یکی از مهم‌ترین موضوعاتی که پیگیری کرده‌ام، اتصال چابهار - زاهدان بوده است. صادق ادامه داد: تلاش ما این است که پس از پایان ریل‌گذاری، تمام اصول فنی و ایمنی با حداکثر دقت رعایت شود. ایستگاه‌های این مسیر نیز ساخته شده‌اند و از پیشرفت فیزیکی بالایی برخوردارند. وزیر راه و شهرسازی گفت: تلاش می‌کنیم ظرف سه - چهار ماه آینده، این خط با توجه به نوسازی و تأمین ناوگان، وارد مرحله بهره‌برداری شود.

رشت - آستارا در انتظار تصمیم شورای عالی امنیت ملی

وی در ادامه درباره پروژه راه‌آهن رشت - آستارا نیز اظهار کرد: دولت جمهوری اسلامی ایران سال‌ها تعهداتی در قبال این پروژه داشت که حدود یک سال

هشدار نسبت به تعهدات ارزی بازنگشته
و دلارهای نفتی در اختیار تراستی‌ها

سازمان مردم‌نهاد دیده‌بان شفافیت و عدالت طی نامه‌ای به رئیس قوه قضائیه، نسبت به حجم قابل توجه تعهدات ارزی سررسید شده و ایفا نشده صادرکنندگان هشدار داد.

به گزارش ایسنا، محمد دهقان - رئیس هیأت‌مدیره سازمان دیده‌بان شفافیت و عدالت - با...

اجاره‌نشینی، سیاست تازه مسکن

فرصت امروز: سال‌هاست وقتی در ایران از سیاست مسکن صحبت می‌شود، تقریباً همیشه یک هدف در مرکز برنامه‌ها قرار دارد: صاحب‌خانه کردن مردم. از مسکن مهر و اقدام ملی گرفته تا نهضت ملی مسکن، تسهیلات خرید، واگذاری زمین و انواع طرح‌های حمایتی، سیاست‌گذار عمدتاً تلاش کرده است فاصله خانوار تا مالکیت یک واحد مسکونی را کاهش دهد. اما تحولات بازار مسکن یک پرسش اساسی را پیش روی سیاست‌گذار قرار داده است: آیا هنوز می‌توان مالکیت مسکن را تنها راه تأمین امنیت سکونی خانوار دانست؟ خبر تازه وزارت راه و شهرسازی درباره آغاز ثبت‌نام حدود ۵ هزار واحد مسکن استیجاری در هفته دولت، از این منظر اهمیت دارد. خود عدد ۵ هزار واحد در مقایسه با ابعاد بازار اجاره ایران بسیار کوچک است و طبیعتاً نمی‌تواند به تنهایی تغییر بزرگی در بازار ایجاد کند. اما اهمیت این تصمیم شاید بیش از تعداد واحدها، در تغییر زاویه نگاه به مسئله مسکن باشد. برای نخستین بار سیاست استیجاری می‌تواند از یک برنامه فرعی به یکی از ابزارهای اصلی سیاست مسکن تبدیل شود. واقعیت بازار نیز سیاست‌گذار را به...

اقتصاد ایران نباید به نسخه قبل از جنگ برگردد

مدیریت و کسب و کار

کاربردهای گوگل ترندز برای کار آفرینان

گوگل اسمی است که همه ما در طول روز بارها و بارها می‌شنویم. خدمات مختلف این برند بزرگ قابل چشم‌پوشی نیست. به طوری که زندگی بدون سرویس‌های این برند بیشتر از هر چیزی ترسناک به نظر می‌رسد. در این میان گوگل ترندز یکی از سرویس‌های کمتر مورد توجه این برند بزرگ است. انگار که کاربران آنقدر سرگرم بقیه ابزارهای این غول دیجیتال هستند که دیگر نگاهی به ترندز ندارند. البته در این رابطه کمی هم ماجرا به حوزه خدمات این سرویس برمی‌گردد. ماجرا از این قرار است که گوگل ترندز ماهیت کمی حرفه‌ای و ویژه کارآفرینان دارد. بنابراین طبیعی است که کاربران عادی خیلی میانه خوبی با آن نداشته باشند. نکته جالب در این میان بی‌توجهی برخی از کارآفرینان نسبت به این سرویس است. خب گوگل کلی زحمت کشیده تا این ابزار را آماده کند. وقتی هم پای گوگل در میان باشد، اصل نباید درباره کیفیت یک ابزار شک...

این شاید یکی از ارزان‌ترین سیاست‌های حمایت از تولید باشد: دولت هزینه جدیدی ایجاد نکند که خودش منشأ آن است. البته ثبات مقررات جایگزین اصلاحات اساسی اقتصاد نیست. کسری بودجه باید مهار شود، تورم نیازمند سیاست پولی و مالی منضبط است، ترازاری بانک‌ها و انرژی باید اصلاح شود و سرمایه‌گذاری نیازمند تأمین مالی مناسب است. اما اجرای همه این اصلاحات نیز به اعتماد و اعتبار سیاست‌گذاری نیاز دارد. اصلاح اقتصادی بدون اعتماد ماندن ساختن ساختمان‌های روی زمینی ناپایدار است؛ هر تصمیم تازه‌ای با این پرسش مواجه می‌شود که آیا دوام خواهد داشت یا چند ماه دیگر تغییر می‌کند. فعال اقتصادی از دولت انتظار ندارد آینده را تضمین کند. هیچ دولتی قادر به چنین کاری نیست و سرمایه‌گذاری اساساً بدون ریسک وجود ندارد. سود نیز تا حدی پاداش پذیرش همین ریسک است. آنچه سرمایه‌گذار نیاز دارد، امکان محاسبه است. باید بتواند چند سناریو بسازد، برای هر کدام احتمال تقریبی در نظر بگیرد و براساس آن تصمیم بگیرد. وقتی تصمیم‌های سیاست‌گذار این امکان را از بین می‌برد، سرمایه‌گذاری نه به دلیل کمبود فرصت، بلکه به دلیل فقدان قابلیت محاسبه عقب می‌نشیند. اقتصاد ایران بیش از آنکه به بخشنامه تازه نیاز داشته باشد، به اعتبار تصمیم نیاز دارد. اعتبار نیز زمانی ساخته می‌شود که فعال اقتصادی بداند تصمیم امروز آن‌قدر دوام خواهد داشت که بتواند براساس آن برای فرای خود برنامه‌ریزی کند. ممکن است برخی سیاست‌ها نیازمند اصلاح باشند و ممکن است شرایط اقتصادی تغییر مسیر را اجتناب‌ناپذیر کند؛ اما حتی تغییر نیز می‌تواند قاعده‌مند، شفاف و قابل پیش‌بینی باشد. از نگاه من، مسئله اصلی همین است: سرمایه از ریسک نمی‌ترسد، ریسک بخشی از ذات فعالیت اقتصادی است و می‌توان برای آن قیمت تعیین کرد. آنچه سرمایه را متوقف می‌کند، آینده‌ای است که نتوان چ حد خود آن را محاسبه کرد. اگر می‌خواهیم سرمایه دوباره افق بلندمدت پیدا کند، باید ابتدا افق سیاست‌گذاری را بلندتر کنیم. اقتصاد با تصمیم‌های موقت اداره می‌شود، اما با تصمیم‌های موقت توسعه پیدا نمی‌کند.

پیگیری‌های انجام‌شده و دیپلماسی فعال حمل‌ونقلی، کشور ترکیه حدود ۱۰ روز پیش موافقت خود را با اتصال این مرز به شبکه ریلی ترکیه اعلام کرده است. وی افزود: به‌زودی در ترکیه توافقنامه و تفاهم مربوط به این اتصال انجام خواهد شد و این اتفاق یک گام بسیار مهم است؛ چراکه با اتصال این مسیر، کریدور موسوم به «چشمه بار چین» می‌تواند فعال شود. صادق ادامه داد: چند پیمانکار برای اجرای پروژه در نظر گرفته شده‌اند که یکی از آنها نیز پیمانکار خارجی است و بررسی‌های لازم در حال انجام است. امیدواریم قراردادهای اجرایی اتصال چشمه ثریا نیز به‌زودی عملیاتی شود. وزیر راه و شهرسازی همچنین گفت: برقی‌سازی مسیر سرخس تا چشمه ثریا نیز یکی دیگر از موضوعاتی است که در حال پیگیری است و امیدواریم با تأمین منابع، این پروژه نیز در قالب بسته‌های سرمایه‌گذاری و همکاری با کشورهای دیگر اجرا شود.

که افراد از آینده دارند. اقتصاد امروز فقط حاصل تصمیم‌های امروز نیست؛ حاصل انتظار مردم درباره فرداست. به همین دلیل ممکن است دو سیاست از نظر محتوای اقتصادی بسیار شبیه باشند، اما نتایج متفاوتی ایجاد کنند. سیاستی که ناگهانی و بدون توضیح اجرا شود، می‌تواند نااطمینانی ایجاد کند؛ همان سیاست اگر از ماه‌ها قبل اعلام شود، دوره گذار داشته باشد و قاعده آن روشن باشد، امکان سازگاری به بنگاه می‌دهد. کیفیت فرآیند تصمیم‌گیری گاهی به اندازه خود تصمیم اهمیت دارد. برای اقتصاد ایران این موضوع اهمیت مضاعف دارد، زیرا فعال اقتصادی ایرانی از قبل با مجموعه‌ای از نااطمینانی‌های بیرونی روبه‌روست. تحریم، محدودیت نقل‌وانتقال پول، تغییر شرایط تجارت خارجی، تنش‌های سیاسی و نوسانات بازارهای جهانی متغیرهایی هستند که سیاست‌گذار داخلی بر همه آنها کنترل ندارد. وقتی سطح نااطمینانی خارجی بالاست، عقل اقتصادی حکم می‌کند تا حد امکان از تولید نااطمینانی داخلی جلوگیری شود.

دولت شاید نتواند مسیر سیاست جهانی را تعیین کند، اما می‌تواند مشخص کند یک بخشنامه اقتصادی چگونه تصویب و اجرا شود. می‌تواند قبل از تغییر مقررات مهم، آثار آن را بررسی کند. می‌تواند با تشکل‌های اقتصادی مشورت کند. می‌تواند برای تغییرات بزرگ دوره گذار تعیین کند و مهم‌تر از همه، می‌تواند به فعال اقتصادی اطمینان دهد که مقررات تا زمان مشخصی تغییر نخواهند کرد مگر در شرایط استثنایی.

این اقدامات ممکن است در مقایسه با پروژه‌های عمرانی بزرگ چندان به چشم نیایند، اما از نظر اقتصادی ارزش بالایی دارند. اگر کاهش نااطمینانی باعث شود یک شرکت پروژه‌ای را که یک سال به تعویق انداخته بود آغاز کند، بدون پرداخت بارانه جدید سرمایه‌گذاری ایجاد شده است. اگر صادرکننده بتواند به پشتوانه ثبات مقررات قرارداد سه‌ساله امضا کند، بدون تخصیص بودجه ظرفیت صادرات افزایش یافته است. اگر سرمایه‌گذار به دلیل کاهش ریسک سیاست‌گذاری بازده کمتری برای ورود به پروژه مطالبه کند، هزینه سرمایه پایین آمده است.

است آنها را انجام داده‌ایم. تعهد ارزی برای اجرای پروژه و همچنین تملک اراضی مسیر ۱۶۰ کیلومتری رشت تا آستارا با وجود دشواری‌های فراوان انجام شده است. وزیر راه و شهرسازی افزود: این اقدامات با پشتیبانی رئیس‌جمهور و هماهنگی سازمان برنامه و بودجه و استانداردی انجام شد، اما قرارداد اجرایی پروژه هنوز نهایی نشده و منتظر تصمیم‌گیری در سطح شورای عالی امنیت ملی هستیم. وی گفت: امیدواریم قرارداد اجرایی به‌زودی ابلاغ شود و پس از آن عملیات اجرایی آغاز خواهد شد. در این پروژه از فاینانس روسیه استفاده می‌شود و هدف این است که ریل‌گذاری و بهره‌برداری از مسیر حداکثر ظرف سه سال آینده انجام شود.

موافقت ترکیه با اتصال ریلی تا «چشمه ثریا»

وزیر راه و شهرسازی همچنین از موافقت ترکیه با اتصال ریلی مسیر «چشمه ثریا» خبر داد و گفت: با

خبرنامه

رایزنی رئیس کل بانک مرکزی با وزیر مالیه عراق درباره مطالبات

رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در دومین روز از سفر خود به عراق با وزیر مالیه این کشور درخصوص مطالبات و همکاری‌های فنی و اقتصادی دیدار و گفت‌وگو کرد.

به گزارش ایسنا، در این نشست، ضمن گرامیداشت یاد رهبر شهید بر تقویت پیوندهای اقتصادی و لزوم بهره‌گیری از توان فنی پیمانکاران ایرانی در پروژه‌های عمرانی عراق تأکید شد.

همچنین با هدف تسریع در روند پیگیری مطالبات ایران، پیشنهادهای فنی مشخصی از سوی بانک مرکزی ایران به دولت عراق ارائه و مورد بررسی قرار گرفت.

طرفین بر تداوم همکاری‌ها برای تحقق منافع دوجانبه و استمرار مسیر سربلندی ملت‌های ایران و عراق تأکید کردند.

گفتنی است؛ محورهای سفر همتی به عراق، حفظ و افزایش حجم تجارت بین دو کشور در راستای سیاست تجاری دولت برای افزایش همکاری اقتصادی با کشورهای همسایه است.

تا پیش از جنگ، حجم صادرات کشورمان به عراق حدود ۱۲ میلیارد دلار بود که بخش مهم آن متعلق به صادرات بخش خصوصی است.

همچنین در این سفر پیگیری مطالبات از دولت و بانک‌های عراقی، تشکیل و فعال‌سازی کمیسیون مشترک تجارت بین دو کشور در بغداد میان دو کشور محور بررسی قرار دارد.

لازم به ذکر است؛ نماینده طرف ایرانی در کمیسیون مشترک تجارت بین دو کشور نیز وزیر امور اقتصادی و دارایی است.

بورس همچنان بر مدار صعود

بورس امروز در سومین روز معاملاتی هفته به روند روزهای اخیر ادامه داد و بار دیگر با رشد محسوس روبرو شد؛ به گونه‌ای که شاخص کل بیش از ۱۳۱ هزار واحد رشد کرد.

به گزارش ایسنا، شاخص کل بورس و شاخص هم وزن هر دو با رشد قابل توجهی همراه شدند و شاخص کل توانست ۱۳۱ هزار و ۵۶۹ واحد و شاخص کل هم وزن ۳۶ هزار و ۵۱۶ واحد رشد کردند.

بدین ترتیب عدد شاخص کل و شاخص هم وزن به ترتیب به پنج میلیون و ۸۹۷ هزار واحد و یک میلیون و ۶۶۴ واحد رسیدند. تعداد معاملات نیز در این روز ۶۷۱ هزار و ۶۵۷ واحد را ثبت کردند. ارزش معاملات نیز در مرز ۲۹ همت قرار گرفت.

نمادهای تاثیرگذار نیز شامل فملی، شپنا، شستا، فولاد، شبندر، وبملت و وغدیر بوده‌اند.

بازار فرابورس نیز در روز دوشنبه با رشد همراه شد و شاخص کل آن ۹۸ واحد رشد کرد و به ۴۷ هزار و ۶۱۴ واحد رسید.

تعداد معاملات نیز به عدد ۴۴۲ هزار و ۴۹۷ فقره رسید.

نمادهای تاثیرگذار بر فرابورس نیز شامل فجهان، پپاس، فزر، آریا، ککهر، آریان و ومپنا بوده‌اند.

خروج سرمایه از صندوق‌های بیت‌کوین رکورد ۶ هفته‌ای زد

صندوق‌های قابل معامله در بورس بیت‌کوین (ETF) طی هفته گذشته، بزرگ‌ترین خروج سرمایه از پایان ژوئن مواجه شدند و شروع قوی که در ماه اوت داشتند را معکوس کردند.

به گزارش ایسنا، داده‌های گردآوری شده توسط بلومبرگ نشان می‌دهد ۱۳ صندوق پذیرفته شده در بورس آمریکا، پس از جذب ۸۵۳٫۵ میلیون دلار در هفته منتهی به ۹ اوت، شاهد خروج خالص ۳۸۹٫۷ میلیون دلار آمریکا در طول هفته گذشته بودند. در هفته اول ماه اوت، بزرگ‌ترین ورود هفتگی سرمایه به این صندوق‌ها از آوریل روی داد که تحت تاثیر هک نادر یک برند به اصطلاح کیف پول‌های سرد بود. این هک باعث شد علاقه به حفاظت از دارایی‌های دیجیتال از طریق امور مالی سنتی احیا شود.

اسمه پائو، رئیس بازارهای سرمایه و سیاست‌گذار در شرکت امنیتی بلاک‌چین سرتیک (Certik)، گفت: «خروج خالص سرمایه از صندوق‌های ETF بیت‌کوین در هفته گذشته، نشان‌دهنده جو آرام بازار بیت‌کوین است. به نظر می‌رسد جریان‌های ورودی مشاهده شده اندکی پس از هک کیف پول‌های سرد شرکت کلدکار (Coldcard)، یک حرکت غیرمعمول بوده و احساسات نهادی گسترده‌تر همچنان محتاطانه و در مرز بدبینی باقی مانده‌اند.»
ازسریری فروش صندوق‌های ETF بیت‌کوین در حالی صورت می‌گیرد که قیمت بیت‌کوین در حدود ۶۳ هزار دلار در نوسان است و حدود ۵۰ درصد از بالاترین رکورد خود در اکتبر سال گذشته، کاهش یافته است. ریسک نرخ بهره بالاتر، احساسات سرمایه‌گذاران را محتاط نگه می‌دارد و همزمان، عدم پیشرفت قانونی در آمریکا در مورد «قانون شفافیت» پیشنهادی، خریداران رمزارز را نیز به حاشیه می‌راند.
جریان‌های ورودی به صندوق‌های ETF بیت‌کوین که بدون نیاز به نگهداری یا تضمین خود توکن‌ها، امکان سرمایه‌گذاری مرتبط با بیت‌کوین را برای سرمایه‌گذاران فراهم می‌کنند، ماه گذشته به مدت سه هفته اندکی مثبت بودند، اما احساسات اساسی همچنان شکننده باقی ماند.

پس از هک اخیر کیف پول‌های آفلاین برند کلدکار، برخی دلیل قوی‌تری برای سرمایه‌گذاری در بیت‌کوین از طریق دارایی‌های سنتی‌تر دیدند. آسپ‌پذیری که تولید کلیدهای کلدکار در قابل پیش‌بینی می‌کرد، اعتماد به نوعی کیف پول را که قرار بود یکی از امن‌ترین مکان‌ها برای سرمایه‌گذاران برای تأمین امنیت ارزهای دیجیتال خود باشد، متزلزل کرد.

قیمت بیت‌کوین هفته گذشته تا حد زیادی بدون تغییر بود و نوسان حدود ۲ درصدی داشت.

شاخص نوسانات ضمنی بیت‌کوین، که از قیمت‌های آپشن برای پیش‌بینی نوسانات ۳۰ روزه این توکن استفاده می‌کند، روز دوشنبه حدود ۳۷ بود که پایین‌تر از میانگین آن در سال و بسیار پایین‌تر از اوج ۸۲٫۲ در اوایل فوریه است.

بر اساس گزارش بلومبرگ، جریان‌های سرمایه در صندوق‌های ETF بیت‌کوین، معیار مهمی برای ارزیابی تقاضای نهادی هستند، زیرا این محصولات به عنوان یکی از بزرگ‌ترین کانال‌هایی که سرمایه‌گذاران سنتی از طریق آن در بیت‌کوین سرمایه‌گذاری می‌کنند، ظهور کرده‌اند.
بنابراین، یک دوره پایدار خروج سرمایه می‌تواند بر قیمت‌ها و نقدینگی تاثیر بگذارد؛ به خصوص اگر سایر منابع بزرگ تقاضا همچنان ضعیف باقی بمانند.

اجاره‌نشینی، سیاست تازه مسکن

پنج هزار خانه در برابر یک مسئله بزرگ

آغاز ثبت‌نام حدود ۵ هزار واحد مسکن استیجاری می‌تواند برای خانوارهایی که از این واحدها استفاده خواهند کرد بسیار مهم باشد، اما در مقیاس بازار ملی، هنوز طرحی محدود محسوب می‌شود. بنابراین موفقیت طرح را نباید صرفاً با همین مرحله سنجید. سؤال اصلی این است که آیا این ۵ هزار واحد آغاز یک بازار جدید خواهد بود یا یک پروژه محدود باقی می‌ماند؟

اگر قرار باشد مسکن استیجاری به یکی از ستون‌های سیاست مسکن تبدیل شود، دولت نمی‌تواند همه واحدها را با منابع بودجه عمومی بسازد.

حجم سرمایه مورد نیاز بسیار بزرگ است. اینجاست که بخش خصوصی، شهرداری‌ها، صندوق‌های بان‌زنسنگی، بانک‌ها و صندوق‌های سرمایه‌گذاری می‌توانند وارد شوند.

مسکن از نظر اقتصادی دارایی مناسبی برای سرمایه‌گذاری بلندمدت است. صندوق بان‌زنسنگی نیز تعهدات بلندمدت دارد. بنابراین در صورت طراحی مدل مناسب، بخشی از منابع بلندمدت می‌تواند به ساخت واحدهای اجارای منتقل شود.

اما برای جذب سرمایه‌گذار، درآورداری باید اقتصادی باشد.

اگر دولت از یک طرف از سرمایه‌گذار بخواهد میلیاردها تومان در ساخت مسکن استیجاری سرمایه‌گذاری کند و از طرف دیگر نرخ اجاره را به شکلی تعیین کند که بازده سرمایه نامعوم باشد، بخش خصوصی انگیزه ورود نخواهد داشت.

برای مثال، دولت می‌تواند زمین ارزان یا اجاره بلندمدت زمین در اختیار سازنده قرار دهد، هزینه برخی مجوزها را کاهش دهد یا معافیت مالیاتی ایجاد کند. در مقابل، سرمایه‌گذار متعهد شود واحد را برای دوره مشخصی با اجاره کنترل‌شده در اختیار گروه هدف قرار دهد. به این ترتیب دولت به جای پرداخت تمام هزینه ساخت، بخشی از هزینه سرمایه‌گذاری را کاهش می‌دهد. این مدل می‌تواند بسیار ارزان‌تر از ساخت مستقیم میلیون‌ها واحد توسط دولت باشد. موضوع دیگر، محل احداث واحدهاست.

مسکن ارزان اگر در نقطه‌ای ساخته شود که دسترسی به شغل، مدرسه، بیمارستان و حمل‌ونقل عمومی نداشته باشد، الزاماً مسکن قابل استطاعت نیست. خواروی که اجاره کمتری می‌پردازد اما هر روز هزینه و زمان زیادی برای رسیدن به محل کار صرف می‌کند، بخشی از صرفه‌جویی مسکن را در حمل‌ونقل از دست می‌دهد. بنابراین مسکن استیجاری باید بخشی از سیاست شهری باشد، نه صرفاً پروژه ساختمانی.

دولت باید خانه بسازد یا اجاره را ارزان کند؟

این پرسش به قلب سیاست مسکن می‌رسد.

منابع دولت محدود است. هر تومان که برای یک سیاست‌هزینه می‌شود، امکان استفاده از آن در سیاست دیگری وجود ندارد.

اگر دولت منابع بزرگی برای ساخت خانه ملکی اختصاص دهد، تعداد مشخصی خانوار

فرصت امروز: سال‌هاست وقتی در ایران از سیاست مسکن صحبت می‌شود، تقریباً همیشه یک هدف در مرکز برنامه‌ها قرار دارد: صاحب‌خانه کردن مردم. از مسکن مهر و اقدام ملی گرفته تا نهضت ملی مسکن، تسهیلات خرید، و گذاری زمین و انواع طرح‌های حمایتی، سیاست‌گذار عمدتاً تلاش کرده است فاصله خانوار تا مالکیت یک واحد مسکونی را کاهش دهد. اما تحولات بازار مسکن یک پرسش اساسی را پیش روی سیاست‌گذار قرار داده است: آیا هنوز می‌توان مالکیت مسکن را تنها راه تأمین امنیت سکونی خانوار دانست؟

خبر تازه وزارت راه و شهرسازی درباره آغاز ثبت‌نام حدود ۵ هزار واحد مسکن استیجاری در هفته دولت، از این منظر اهمیت دارد. خود عدد ۵ هزار واحد در مقایسه با ابعاد بازار اجاره ایران بسیار کوچک است و طبیعتاً نمی‌تواند به تنهایی تغییر بزرگی در بازار ایجاد کند. اما اهمیت این تصمیم شاید بیش از تعداد واحدها، در تغییر زاویه نگاه به مسئله مسکن باشد. برای نخستین بار سیاست استیجار می‌تواند از یک برنامه فرعی به یکی از ابزارهای اصلی سیاست مسکن تبدیل شود. واقعیت بازار نیز سیاست‌گذار را به چنین تغییری نزدیک کرده است. برای بخش قابل توجهی از خانوارها، به‌ویژه زوج‌های جوان و خانوارهای کم‌درآمد، خرید مسکن دیگر هدفی نیست که بتوان طی چند سال پس‌انداز به آن رسید. فاصله میان درآمد و قیمت ملک آن‌قدر افزایش یافته که حتی تأمین آورده اولیه خرید برای بسیاری دشوار شده است.

در چنین شرایطی شاید سؤال سیاست مسکن نیز باید تغییر کند. به جای اینکه فقط بپرسیم «چگونه همه را صاحب‌خانه کنیم؟»، باید بپرسیم «چگونه همه بتوانند در خانه‌ای مناسب، امن و متناسب با درآمدشان زندگی کنند؟»

این دو سؤال شبیه یکدیگرند، اما پاسخ‌های اقتصادی کاملاً متفاوتی دارند.

وقتی مالکیت از درآمد جلو می‌زند

خانه در اقتصاد ایران فقط محل زندگی نیست. سال‌ها تورم بالا باعث شده مسکن به یکی از مهم‌ترین ابزارهای حفظ ارزش سرمایه تبدیل شود. خانوار خانه می‌خرد تا در آن زندگی کند، اما سرمایه‌گذار نیز خانه می‌خرد تا ارزش دارایی خود را در برابر تورم حفظ کند. همین ویژگی، مسکن را همزمان به یک «کالای مصرفی» و «دارایی سرمایه‌ای» تبدیل کرده است. وقتی تورم برای مدت طولانی بالا باشد و گزینه‌های سرمایه‌گذاری مطمئن محدود باشند، تقاضای سرمایه‌ای برای مسکن افزایش پیدا می‌کند. زمین نیز محدود است و هزینه مصالح، دستمزد، مجوز و تأمین مالی بالا می‌رود. نتیجه، افزایش قیمت خانه با سرعتی است که درآمد بسیاری از خانوارها نمی‌تواند با آن رقابت کند. در این نقطه وام خرید وارد میدان می‌شود.

اما وام زمانی می‌تواند فاصله میان درآمد و قیمت خانه را پر کند که نسبت معقولی از قیمت ملک را پوشش دهد و قسط آن نیز با درآمد خانوار متناسب باشد.

اگر قیمت خانه چند برابر ظرفیت تسهیلات باشد، افزایش مبلغ وام نیز الزاماً مشکل را حل نمی‌کند. وام بزرگ‌تر به معنی قسط بزرگ‌تر است و خواروی که توان پرداخت قسط را ندارد، حتی با تسهیلات بیشتر نیز خریدار مسکن نمی‌شود.

از سوی دیگر، تزریق اعتبار خرید بدون افزایش متناسب عرضه می‌تواند خود به رشد قیمت کمک کند. به همین دلیل سیاست مسکن نمی‌تواند فقط بر افزایش قدرت خرید استوار باشد. خانوار متمركز باشد. باید واقعیت دیگری را نیز ببینید: بخشی از جامعه در دوره‌ای طولانی از زندگی خود مستأجر خواهد بود. مستأجر بودن نیز الزاماً نشانه شکست اقتصادی نیست. در بسیاری از اقتصادها، خانوارها سال‌ها در واحد استیجاری زندگی می‌کنند بدون اینکه امنیت سکونتی آنها به خطر بیفتد. تفاوت در ساختار بازار اجاره است. مشکل زمانی ایجاد می‌شود که مستأجر هر سال نداند قراردادش تمدید می‌شود یا نه، اجاره سال بعد چقدر خواهد بود و آیا مجبور خواهد شد محله، مدرسه فرزند یا مسیر رفت‌وآمد خود را تغییر دهد. در چنین شرایطی اجاره‌نشینی فقط هزینه اقتصادی ایجاد نمی‌کند؛ نااطمینانی دائمی نیز وارد زندگی خانوار می‌کند.

مسکن استیجاری حرفه‌ای قرار است بخشی از همین مشکل را حل کند.

در این مدل، واحد مسکونی از ابتدا با هدف اجاره بلندمدت ساخته یا خریداری می‌شود. مالک می‌تواند دولت، شهرداری، صندوق سرمایه‌گذاری، شرکت خصوصی یا نهادی عمومی باشد و قرارداد نیز به شکلی طراحی شود که مستأجر از ثبات بیشتری برخوردار باشد. در اینجا هدف دولت لزوماً مالک‌شدن خانوار نیست؛ هدف ایجاد امنیت سکونت است. این تفاوت مهمی است.

رئیس انجمن هلدینگ‌های ایران با تأکید بر اینکه هدف دوره پساجنگ نباید صرفاً جبران خسارت‌های مادی باشد، گفت: اقتصاد ایران باید از کاستی‌های پیش از جنگ عبور کند و با اصلاح بنیای‌های تجارت، کاهش موانع و تقویت نقش تشکل‌های اقتصادی، مسیر تازه‌ای برای بازسازی سرمایه‌گذاری ورشد ایجاد شود. به گزارش ایسنا، سید حامد واحدی – رئیس انجمن هلدینگ‌های ایران – در پنجمین همایش روز ملی تشکل‌های اقتصادی، با تأکید بر نقش تشکل‌های اقتصادی در شرایط جنگ و پساجنگ گفت: تشکل‌های اقتصادی نه مهمان دولت و نه رقیب آن هستند، بلکه حافظه جمعی صنعت، زبان مشترک فعالان اقتصادی، در مرکز جمعیت اطلاعات و سازمان‌دهنده اقدام جمعی هستند و در شرایط جنگ می‌توانند به یکی از اجزای دفاع اقتصادی کشور تبدیل شوند.

وی با اشاره به تجربه جنگ ۱۲ روزه، جنگ رمضان و نبرد هرمز اظهار کرد: این سه رویداد، هر یک بخشی از آسیب‌پذیری اقتصاد ایران و در عین حال بخشی از ظرفیت‌های آن را آشکار کردند؛ جنگ ۱۲ روزه هشدار جدی برای اقتصاد آسیب‌دیده از تحریم‌ها بود، جنگ رمضان آزمونی برای تداوم تولید و تأمین و نبرد هرمز نیز وابستگی تجارت به مسیرهای دریایی و گلوگاه‌ها را نشان داد.

واحدی با بیان اینکه تجارت در زمان جنگ متوقف نمی‌شود، گفت: در چنین شرایطی سه هدف اصلی باید دنبال شود؛ حفظ جریان غذای دارو، انرژی و کالاهای ضروری، جلوگیری از توقف کارخانه‌ها به دلیل کمبود مواد اولیه و قطعات و حفظ قراردادهای و بازارهای صادراتی تا رقبا جای صادرات ایران را نگیرند.

اگر موانع تجارت در جنگ رفع می‌شود، چرا در شرایط عادی پابرجاست؟

رئیس انجمن هلدینگ‌های ایران با اشاره به اقدامات انجام‌شده در جنگ ۱۲ روزه گفت: گمرک با تداوم فعالیت شبانه‌روزی، تمدید سه‌ماهه ضمانت‌نامه‌ها و تسهیل ورود دارو و تجهیزات پزشکی، حدود یک میلیون و ۳۰۰ هزار تن کالای اساسی و غیراساسی را ترخیص کرد که حدود یک میلیون تن آن کالای اساسی بود.

وی همچنین با اشاره به اقدامات دوران جنگ رمضان افزود: تعدید مهلت رفع تعهدات ارزی، امکان ویرایش برخی ثبت سفارش‌ها و تسهیل ترخیص درصدی از جمله اقداماتی بود که برای استمرار تجارت انجام شد. اگر دولت در شرایط جنگ می‌تواند این موانع را کنار بزند و تجارت را تسهیل کند، چرا در شرایط غیرجنگی نمی‌تواند همین کار را انجام دهد و چرا با پایان جنگ دوباره به همان موانع بازمی‌گردیم؟

وی با اشاره به مشکلات ناشی از تحریم‌ها در حوزه بانکداری، بیمه، اعتبار اسنادی، نقل‌وانتقال ارز و تأمین مالی تأکید کرد: تحریم خارجی نباید پهنه‌ای برای خودتحریمی باشد. رئیس انجمن هلدینگ‌های ایران همچنین تعداد دستگاه‌های دخیل در تجارت را به‌خودی‌خود مانع ندانست و گفت: مشکل زمانی ایجاد می‌شود که میان دستگاه‌هایی مانند وزارت صمت، بانک مرکزی، گمرک، بنادر، استاندارد، غذا و دارو و سایر نهادهای مرتبط، هماهنگی لازم وجود نداشته باشد.

عبور از جنگ باید با عبور از کستی‌های پیش از جنگ همراه شود

واحدی با بیان اینکه در تداوم‌تد نباید انتظار بازگشت کامل به شرایط عادی را داشت،

در نهایت صاحب دارایی می‌شوند. این دارایی می‌تواند در آینده ارزش زیادی پیدا کند و حتی به نسل بعد منتقل شود.

اما خانوارهایی که در طرح قرار نگرفته‌اند همچنان با بازار آزاد مواجه‌اند.

در مقابل، اگر بخشی از منابع به توسعه مسکن استیجاری اختصاص پیدا کند، ممکن است تعداد بیشتری خانوار برای مدت طولانی از اجاره پایین‌تر برخوردار شوند، هرچند در پایان صاحب ملک نباشند.

هیچ‌کدام از این دو مدل به تنهایی پاسخ کامل نیست.

خانوارهایی وجود دارند که با تسهیلات مناسب می‌توانند صاحب‌خانه شوند و کمک به مالکیت آنها منطقی است. اما گروهی نیز حتی با وام ارزان توان خرید ندارند.

اصرار بر اینکه این گروه نیز باید حتماً مالک شود، ممکن است سیاست‌گذار را وارد پروژه‌هایی بسیار پرهزینه کند.

برای این خانوار، اجاره بلندمدت قابل استطاعت می‌تواند راه‌حل واقع‌بینانه‌تری باشد. به همین دلیل سیاست مسکن نیازمند چند مسیر همزمان است: مالکیت برای خانواری که توان آن را دارد، مسکن اجتماعی برای گروه‌های بسیار کم‌درآمد و اجاره‌داری حرفه‌ای برای جمعیت بزرگی که میان این دو قرار گرفته است.

در کنار این موارد، بازار عادی نیز باید کار کند.

افزایش عرضه، تسهیل ساخت، استفاده از زمین‌های درون‌شهری، بازآفرینی بافت‌های فرسوده و بهبود تأمین مالی سازندگان می‌تواند فشار بر قیمت و اجاره را کاهش دهد. یکی از خطرهای سیاست مسکن این است که دولت تصور کند می‌تواند جای کل بازار را بگیرد. بازار مسکن آن‌قدر بزرگ است که هیچ بودجه دولتی به تنهایی قادر به تأمین همه نیاز آن نیست. وظیفه اصلی دولت باید ایجاد قواعدی باشد که سرمایه خصوصی را به سمت تولید مسکن مورد نیاز جامعه هدایت کند.

امنیت سکونت؛ حلقه فراموش‌شده سیاست مسکن

در نهایت شاید لازم باشد تعریف موفقیت در سیاست مسکن را تغییر دهیم.

اگر فقط درصد مالکیت را معیار قرار دهیم، مستأجر همیشه در سمت بازنده قرار می‌گیرد. اما مسکن قبل از آنکه دارایی باشد، یک نیاز اساسی است.

خانوار به جایی نیاز دارد که بتواند با اطمینان در آن زندگی کند، فرزندش را به مدرسه بفرستد و بداند سال آینده مجبور نیست به دلیل جشش اجاره تمام زندگی خود را جابه‌جا کند. قراردادهای بلندمدت اجاره می‌توانند بخشی از این امنیت را ایجاد کنند.

البته قرارداد بلندمدت فقط زمانی ممکن است که حقوق هر دو طرف روشن باشد. مالک باید اطمینان داشته باشد اجاره دریافت می‌شود و ملک آسیب نمی‌بیند؛ مستأجر نیز باید مطمئن باشد در صورت رعایت قرارداد با افزایش ناگهانی یا تخلیه غیرمنطوره مواجه نخواهد شد. بازار حرفه‌ای اجاره بدون نظام حقوقی کارآمد شکل نمی‌گیرد.

اطلاعات نیاز امنیت دارد.

سامانه‌ای شفاف از قراردادهای قیمت‌ها می‌تواند به سیاست‌گذار کمک کند بازار را بهتر ببیند و به مستأجر و مالک امکان دهد تصمیم منطقی‌تری بگیرند.

طرح ۵ هزار واحدی امروز از این منظر یک آزمون است.

اگر فقط چند هزار واحد میان متقاضیان توزیع شود، اثر کلان آن محدود خواهد بود. اما اگر تجربه این واحدها مبای ایجاد یک نظام بزرگ اجاره‌داری حرفه‌ای قرار گیرد، اهمیت آن بسیاری بیشتر می‌شود. اقتصاد ایران احتمالاً باید یک واقعیت را بپذیرد: در شرایط فعلی نمی‌توان همه خانوارها را در کوتاه‌مدت صاحب‌خانه کرد.

اما می‌توان تلاش کرد هیچ خانواری صرفاً به دلیل نداشتن توان خرید، از مسکن مناسب و امن محروم نماند.

این تغییر نگاه شاید مهم‌ترین اصلاح سیاست مسکن باشد.

هدف نباید فقط افزایش تعداد سندهای مالکیت باشد؛ هدف باید افزایش تعداد خانوارهایی باشد که هزینه مسکن سهم غیرقابل تحملی از درآمدشان را نمی‌بلعد.

خانه در درجه اول محلی برای زندگی است.

اگر سیاست‌گذار این اصل ساده را مبنا قرار دهد، شاید مسکن استیجاری دیگر سیستمی درجه دوم برای کسانی که نتوانسته‌اند خانه بخرند نباشد؛ بلکه به یکی از ابزارهای ایجاد امنیت تبدیل شود.

در این صورت، ۵ هزار واحد امروز فقط ۵ هزار خانه نخواهند بود؛ می‌توانند آغاز تغییر تعریف سیاست مسکن از «صاحب‌خانه کردن» به «خانه‌دار کردن» مردم باشند.

اقتصاد ایران نباید به نسخه قبل از جنگ برگردد

وی تأکید کرد: اتاق بازرگانی، تشکل‌ها و بخش خصوصی می‌توانند سردمدار و پرچمدار گفت‌وگوی جامعه و دولت باشند.

دولت چهاردهم بخش خصوصی را شریک راهبردی حکمرانی می‌داند

آهی با تأکید بر اینکه دولت چهاردهم بخش خصوصی را رقیب خود نمی‌داند، گفت: ما در دولت چهاردهم، به‌ویژه در نهاد ریاست‌جمهوری، معتقدیم تشکل‌ها شریک راهبردی دولت در حوزه تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی هستند و تلاش کرده‌ایم فضایی برای شنیدن صدای تشکل‌ها ایجاد کنیم. اگر می‌خواهیم ایران را بسازیم، باید صدای همه مردم، تشکل‌ها و جریان‌ها را بشنویم؛ چه کسانی که ما را قبول دارند و چه کسانی که ما را قبول ندارند. هر کسی که برای توسعه ایران برنامه دارد، باید فرصت حضور در گفت‌مان دولت و جامعه را داشته باشد. مشاور رئیس‌جمهور در امور احزاب و تشکل‌ها همچنین با تأکید بر ضرورت افزایش آستانه تحمل اجتماعی، اظهار کرد: برای ساختن ایران باید ظرفیت پذیرش یکدیگر را داشته باشیم و از همه ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های بخش خصوصی نیز باید استفاده کرد. در دولت چهاردهم به حکمرانی مشارکتی، عقلانیت و هوشمندی در چارچوب منافع ملی و تمامیت ارضی ایران اعتقاد داریم. تشکل‌های اقتصادی می‌توانند پشتوانه دیپلماسی اقتصادی دولت باشند

آهی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به اهمیت دیپلماسی اقتصادی، گفت: امروز علاوه بر دیپلماسی سیاسی، نیاز مبرمی به دیپلماسی اقتصادی داریم و تشکل‌های اقتصادی،

اتاق بازرگانی و بخش خصوصی می‌توانند در این حوزه به دولت کمک کنند.

وی با اشاره به تصمیمات دولت در حوزه منافع ملی، اظهار کرد: اگر می‌خواهیم در میز مذاکرات برنده باشیم، به حمایت تشکل‌های اقتصادی، اتاق بازرگانی و بخش خصوصی نیاز داریم. حمایت حادکناری این مجموعه‌ها می‌تواند پشتوانه دولت در مذاکرات باشد و قدرت

چانه‌زنی و لابی ایران را افزایش دهد.

آهی خواستار حمایت بیشتر تشکل‌های اقتصادی از سیاست‌های دولت در این زمینه شد و گفت: حمایت در فضای مجازی و رسانه‌ها نیز اهمیت دارد و باید در برابر جریان‌های که منافع خود را در تداوم جنگ و کاسبی از تحریم می‌بینند، از منافع ملی ایران حمایت کنیم.

مسئولیت دولت، بخش خصوصی و تشکل‌ها در قبال اقتصاد کشور

مشاور رئیس‌جمهور در امور احزاب و تشکل‌ها با تشریح مسئولیت متقابل دولت، بخش خصوصی و تشکل‌ها گفت: وظیفه دولت ایجاد ثبات، امنیت، شفافیت، تنظیم‌گری و فرصت برابر برای همه مردم ایران است؛ بخش خصوصی نیز باید تولید، سرمایه‌گذاری، اشتغال، افزایش بهره‌وری و مسئولیت اجتماعی را دنبال کند و تشکل‌ها وظیفه نمایندگی واقعی اعضا، ارائه راهکارهای کارشناسی و مشارکت مسئولانه در سیاست‌گذاری را بر عهده دارند.

وی در پایان تأکید کرد: دولت قوی، دولتی نیست که همه کارها را خودش انجام دهد؛ دولت قوی دولتی است که میدان را برای مردم، بخش خصوصی و تشکل‌ها فراهم و با

دیپلماسی هوشمند، امنیت و فرصت لازم را برای فعالیت اقتصادی آنها ایجاد کند. دولت چهاردهم آمده است که با مردم تصمیم بگیرد، نه فقط برای مردم تصمیم بگیرد و در این مسیر، تشکل‌ها حلقه اتصال دولت با جامعه و بخش خصوصی هستند. وفق زمانی موفق خواهد بود که از گفت‌وگو به تصمیم، از تصمیم به اجرا و از اجرا به نتیجه اقتصادی برای مردم برسد.

اخبار

مشوق ۱۸۰ میلیونی دولت برای جایگزینی خودروهای فرسوده

فرآیند نوسازی ناوگان فرسوده با هدف خروج از گلوگاه‌های فعلی و مهار ناترازی سوخت وارد فاز عملیاتی شد.
به گزارش خبرگزاری مهر، فرآیند نوسازی ناوگان فرسوده کشور با هدف خروج از گلوگاه‌های فعلی و مهار ناترازی سوخت، وارد فاز عملیاتی جدید شد. طبق آیین‌نامه ابلاغی، دارندگان خودروهای فرسوده در سامانه NNHKitr می‌توانند میان اسقاط یا جایگزینی خودرو یکی را انتخاب کنند؛ نکته کلیدی اینجاست که در صورت انتخاب «جایگزینی»، متقاضیان بدون نیاز به شرکت در قرعه‌کشی و انتظار در صف، مستقیماً به خودروساز معرفی خواهند شد. در این طرح، مکانیزم عرضه و تقاضای گواهی اسقاط به‌گونه‌ای اصلاح شده که نرخ‌های رقابتی برای آن تعیین شده است.
سواری: ۶۰ میلیون تومان (امکان تجمع تا ۳ گواهی معادل ۱۸۰ میلیون تومان)

دیزل (سبک و سنگین): ۱۲۰ میلیون تومان

مشوق‌ها و محدودیت‌های قانونی

البته تردد خودروهای فرسوده در کلان‌شهرها محدود شده و هر گونه نقل‌وانتقال و تعویض پلاک آن‌ها ممنوع است. این محدودیت‌ها نه تنها خودروهای شخصی، بلکه ناوگان عمومی، تاکسی‌های اینترنتی و خودروهای باربری را نیز در بر می‌گیرد. تسهیلات ویژه برای نوسازی ناوگان دولت برای کاهش فشار مالی نوسازی، سبد تسهیلاتی ویژه‌ای تدارک دیده است:

تاکسی‌های برقی: ۱.۲ میلیارد تومان

تاکسی‌های دوگانه‌سوز: ۱ میلیارد تومان

اتوبوس‌ها: ۱۵ میلیارد تومان

موتورسیکلت‌ها: ۴۰۰ تا ۵۰۰ میلیون تومان

کشت قراردادی گندم با انحصار دولت شدنی نیست

یک مسئول صنفی درباره ظرفیت موجود بخش خصوصی برای کشت قراردادی گندم، گفت: با توجه به انحصار دولت در خرید تضمینی گندم بدون توجه به کیفیت محصولات، کشت قراردادی با مشارکت بخش خصوصی شدنی نیست.
به گزارش خبرنگار مهر، امروز دوشنبه ۲۶ مرداد ۱۴۰۵ نشست خبری انجمن غلات ایران در محل این انجمن برگزار شد.

محمدرضا مرتضوی، عضو هیئت‌مدیره انجمن غلات کشور با اشاره به وابستگی بازار غلات به واردات گفت: در ۵ ساله گذشته سلالته حدود ۲۰ میلیون تن غلات وارد کشور شده است. به طور میانگین سالانه حدود ۱.۵ میلیون تن پالم، ۳.۵ میلیون تن گندم، ۱۰.۵ میلیون تن ذرت، ۳ میلیون تن جو، دانه‌های روغنی ۱.۲ میلیون تن ... وارد کشور می‌شود.

وی افزود: کشور در تامین ذرت مورد نیاز ۹۰ درصد، دانه‌های روغنی بالای ۹۹ درصد، جو بالای ۴۰ درصد و... وابستگی ارزی دارد.

وی اضافه کرد: در برخی سال‌ها در تامین گندم کل نیاز از داخل انجام شده و واردات به صفر رسیده است. این مسئول صنفی تأکید کرد: خرید در زمان مناسب می‌تواند تا ۲ میلیارد دلار تفاوت قیمت را رقم بزند.
عضو هیئت‌مدیره انجمن غلات کشور در پاسخ به پرسش مهر مبنی بر خرید قراردادی در غلات مورد نیاز کشور به ویژه در گندم، عنوان کرد: دولت گندم کشاورزان را بالای ۵۰ هزار تومان در هر کیلوگرم خرید می‌کند و حدود ۱۰۰۰ تومان می‌فروشد. این فرایند عملاً بخش خصوصی را از چرخه خرید قراردادی خارج کرده است.

وی اظهار کرد: گندم در انحصار دولت است و کشت قراردادی شدنی نیست.

مرتضوی با اشاره به سطح زیر کشت گندم در کشور، تصریح کرد: ۲ میلیون هکتار از اراضی کشاورزی مربوط به کشت آبی و ۴ میلیون هکتار در اختیار کشت دیمی گندم است. وی با تأکید بر ورود دانش در کشت، ادامه داد: اگر کشت آبی گندم بر اساس فناوری و علم روز باشد در هر هکتار بین ۱۱ تا ۱۲ میلیون تن برداشت داشته باشیم و این عدد برای اراضی دیم به ۱.۵ میلیون تن قابل دستیابی است.

وی گفت: به این ترتیب، تولید ۱۷ تا ۱۸ میلیون تن گندم از ۶ میلیون هکتار سطح زیر کشت تامین این محصول استراتژیک شدنی است.

وی با گلایه از خرید تضمینی گندم با هر کیفیتی اظهار کرد: در برخی بارهای خریداری شده حدود ۳۰ درصد ناخالصی و خاک داشته است.

مرتضوی بیان کرد: در سیستم خرید گندم ضعف‌های بنیادی وجود دارد.

بهره‌وری پایین در کشت خرده مالک‌ها

کاوه زرگران، رئیس هیئت‌مدیره انجمن غلات در پاسخ پرسش خبرنگار مهر در خصوص ظرفیت بخش خصوصی برای کشت قراردادی، گفت: با توجه تنش آبی کشور امکان افزایش اراضی کشاورزی و سطح زیر کشت برای تولید گندم وجود ندارد.

وی افزود: تنها راه برای تامین و خرید قراردادی از سوی بخش خصوصی، مدیریت آب و افزایش راندمان در واحد هکتار است. این نیاز به برنامه‌ریزی دارد که چند پیش‌نیاز را می‌طلبد. این مسئول صنفی یادآور شد: در تامین آب مورد نیاز دچار چالش‌های اساسی هستیم و بهره‌وری در آبیاری شاهد نسیستم. در تامین نهاده‌های کشاورزی از جمله کود شیمیایی مورد نیاز هم مشکلاتی وجود دارد.

وی گفت: کشور سالانه بین ۸۰۰ تا ۹۰۰ هزار تن کود فسفات نیاز دارد که ۲۰ درصد بیشتر از این نیاز وارد نمی‌شود. به طور قطع، این امر روی بهره‌وری کشت تاثیر دارد. فقط در تامین کود اوره چون تولید داخل داریم مشکلی نداریم ولی باقی به عناوین مختلف دچار چالش است.

زرگران با بیان اینکه به دلیل حمایت از تولید داخل و عدم ورود ماشین‌الات به روز در حوزه مکانیزاسیون کشاورزی، تولید مکانیزه و بهره‌ور نداریم، اظهار کرد: ما در کشور تراکتور بالای ۱۵۰ اسب بخار نداریم و این خود به خود کشاورزی را به سمت خرده مالکی هدایت می‌کند.

رئیس هیئت‌مدیره انجمن غلات در پایان گفت: ظرفیت در بخش زیرساخت‌ها فراهم نیست و مزارع کوچک بهره‌ور نیستند.

فرض کنیم قیمت جهانی یک نهاده هیچ تغییری نکند.

اگر نرخ ارزی که واردکننده با آن کالا را تأمین می‌کند افزایش یابد، قیمت ریالی نهاده بالا می‌رود.

این افزایش به دامدار و مرغدار منتقل می‌شود و نهایتاً می‌تواند در قیمت محصول نهایی ظاهر شود.

به همین دلیل سیاست ارزی نهاده‌های غذایی همیشه حساس بوده است.

دولت‌ها معمولاً تلاش می‌کنند با تخصیص ارز ارزان‌تر، قیمت مواد غذایی را کنترل کنند.

منطق روشن است: نهاده ارزان‌تر باید محصول نهایی را ارزان‌تر کند.

اما همان مسئله‌ای که در سایر یارانه‌های ارزی وجود دارد اینجا نیز مطرح می‌شود: آیا تمام یارانه تا سفره خانوار منتقل می‌شود؟

اگر میان نرخ ارز حمایتی و بازار فاصله بزرگی وجود داشته باشد، ارزش اقتصادی سهمیه واردات بالا می‌رود و انگیزه برای رانت نیز ایجاد می‌شود.

سامانه بازارگاه با هدف شفاف‌ترکردن بخشی از زنجیره توزیع نهاده ایجاد شده است. در مورد گندم دامی جدید نیز اعلام شده عرضه صرفاً از همین سامانه و برای جامعه هدف تعیین‌شده انجام خواهد شد.

اما سامانه به تنهایی مشکل را حل نمی‌کند.

اگر نهاده به اندازه کافی وجود نداشته باشد یا تخصیص با تأخیر انجام شود، تولیدکننده همچنان با مشکل مواجه خواهد شد.

بنابراین سه عنصر باید همزمان وجود داشته باشد: عرضه کافی، قیمت قابل پیش‌بینی و توزیع شفاف.

اختلال در هر کدام می‌تواند کل زنجیره را تحت تأثیر قرار دهد.

سیاست نهاده، سیاست سفره است

یکی از خطاهای رایج این است که سیاست نهاده‌های دامی را موضوعی تخصصی و محدود به وزارت جهاد کشاورزی بدانیم.

در واقع این سیاست مستقیماً با تورم مواد غذایی ارتباط دارد.

اگر دولت بتواند بازار خوراک دام را باثبات نگه دارد، تولیدکننده امکان برنامه‌ریزی بیشتری پیدا می‌کند.

وقتی مرغدار بداند سه ماه بعد نهاده را با چه سازوکاری دریافت خواهد کرد، درباره جوجه‌ریزی تصمیم مطمئن‌تری می‌گیرد.

دامدار نیز می‌تواند درباره نگهداری یا فروش دام برنامه‌ریزی کند.

اما ناطمینیاتی رفتار تولیدکننده را تغییر می‌دهد.

اگر او نگران باشد نهاده ماه آینده کمیاب یا بسیار گران شود، ممکن است تولید را کاهش دهد. کاهش تولید امروز، کمبود محصول در آینده است.

به همین دلیل ثبات مقررات به اندازه قیمت اهمیت دارد.

واردکننده باید بداند سیاست ارزی چیست، تولیدکننده باید بداند روش توزیع چگونه خواهد بود و دولت نیز باید اطلاعات دقیقی از نیاز آینده داشته باشد.

ذخایر راهبردی نیز باید براساس همین پیش‌بینی مدیریت شوند.

خبر امروز واردات گندم دامی با نرخ ۲۳۵ یورو شاید در نگاه نخست یک خبر تخصصی بازار غلات باشد، اما اهمیت واقعی آن در همین زنجیره طولانی است.

غله وارد بندر می‌شود، به خوراک دام تبدیل می‌شود، هزینه تولید را تغییر می‌دهد و در نهایت اثرش ممکن است در قیمت گوشت، شیر، مرغ یا تخم‌مرغ دیده شود.

بنابراین وقتی خانوار قیمت مواد غذایی را در فروشگاه می‌بیند، فقط هزینه آخرین حلقه را مشاهده می‌کند.

پشت آن قیمت، بازار جهانی غلات، نرخ ارز، هزینه حمل، سیاست واردات، کیفیت توزیع، آب، کشاورزی و تصمیم تولیدکننده قرار گرفته است. اگر هدف کنترل تورم مواد غذایی است، مداخله در انتهای زنجیره کافی نیست. نمی‌توان فقط از فروشنده خواست قیمت را بالا نبرد، در حالی که هزینه تولید در تمام حلقه‌های قبل افزایش یافته است.

سیاست ضدتورمی مواد غذایی باید از ابتدای زنجیره آغاز شود.

کاهش هزینه لجستیک، تأمین به‌موقع نهاده، جلوگیری از انحصار، شفافیت توزیع، افزایش بهره‌وری کشاورزی و دامپروری و ثبات سیاست ارزی می‌تواند اثر بسیار بیشتری از کنترل دستوری قیمت در فروشگاه داشته باشد.

در عین حال، ایران باید میان دو ریسک تعادل برقرار کند، وابستگی بیش از حد به واردات و مصرف بیش از حد منابع داخلی.

نه خودکفایی به هر قیمت منطقی است و نه وابستگی کامل.

راه پایدار، تولید داخلی در محصولاتی است که مزیت و منابع لازم برای آنها وجود دارد و واردات مطمئن و متنوع در محصولاتی که تولید داخلی‌شان هزینه اقتصادی و آبی بالایی دارد.

در این چارچوب، گندم دامی فقط گندم نیست.

یک حلقه از زنجیره‌ای است که انتهای آن به سفره مردم می‌رسد.

و شاید همین واقعیت بهترین توضیح برای اهمیت خبر امروز باشد:

گرانی گوشت و مرغ همیشه از فروشگاه شروع نمی‌شود؛ گاهی خیلی زودتر، از آخور شروع شده است.

این دستاورد از نظر تولید مهم است، اما مفهوم خودکفایی را باید دقیق‌تر بررسی کرد.

اگر برای تولید مرغ داخلی بخشی از خوراک از خارج وارد شود، امنیت تولید همچنان به دسترسی به بازار جهانی، ارز و مسیرهای تجاری وابسته است.

این الزاماً نقطه ضعف نیست.

تقریباً هیچ اقتصادی تمام نهاده‌های مورد نیاز خود را در داخل تولید نمی‌کند.

تجارت بین‌المللی دقیقاً برای این شکل گرفته که هر کشور محصولاتی را که تولید آنها برایش اقتصادی‌تر است صادر و بخشی از نیازهای دیگر را وارد کند.

مسئله زمانی آغاز می‌شود که وابستگی در یک کالای حیاتی آن‌قدر زیاد باشد که اختلال خارجی بتواند تولید داخلی را متوقف کند.

اینجاست که مفهوم «امنیت غذایی» با «خودکفایی کامل» تفاوت پیدا می‌کند.

امنیت غذایی یعنی کشور بتواند در شرایط مختلف غذای مورد نیاز مردم را با قیمت و غذای قابل قبول تأمین کند.

این هدف ممکن است از ترکیب تولید داخلی، ذخایر راهبردی، تنوع مبدأ واردات و قراردادهای بلندمدت تجاری حاصل شود.

خودکفایی صددرصدی فقط یکی از راه‌است و الزاماً در همه محصولات بهترین راه نیست.

خودکفایی یا واردات آب مجازی؟

در مورد خوراک دام یک محدودیت بسیار مهم وجود دارد: آب.

کشاورزی بزرگ‌ترین مصرف‌کننده آب در بسیاری از مناطق است و ایران نیز با محدودیت جدی منابع آبی روبه‌روست.

تولید محصولی مانند ذرت علوفه‌ای یا سایر نهاده‌ها به زمین و آب نیاز دارد.

اگر بخواهیم تمام نهاده مورد نیاز دام و طیور را در داخل تولید کنیم، باید محاسبه کنیم این خودکفایی چه مقدار آب مصرف خواهد کرد.

اینجاست که مفهوم «آب مجازی» وارد اقتصاد کشاورزی می‌شود.

وقتی کشوری یک محصول کشاورزی وارد می‌کند، در واقع آبی را که برای تولید آن محصول لازم بوده نیز به صورت مجازی وارد کرده است.

اگر یک کشور کهم آب محصولی بسیار آب‌بر را در داخل تولید کند، ممکن است از نظر امنیت غذایی احساس استقلال بیشتری داشته باشد اما منابع آب خود را با سرعت بیشتری مصرف کند.

در مقابل، واردات همان محصول می‌تواند منابع آب را حفظ کند، ولی وابستگی تجاری را افزایش دهد.

هیچ پاسخ ساده‌ای وجود ندارد.

راه منطقی، انتخاب ترکیب بهینه است.

بخشی از نهاده‌هایی که تولید آنها با اقلیم ایران سازگار است می‌تواند در داخل

تولید شود و برای بخش دیگری که نیاز آبی بالا یا مزیت نسبی پایین دارد از واردات استفاده شود.

همزمان باید ذخایر راهبردی به اندازه‌ای باشد که اختلال کوتاه‌مدت تجارت، تولید دام و طیور را متوقف نکند.

تنوع مبدأ واردات نیز ضروری است.

اگر بخش بزرگی از نیاز از یک کشور یا یک مسیر تجاری تأمین شود، به بحران سیاسی، اقلیمی یا لجستیکی می‌تواند زنجیره را مختل کند.

این موضوع در سال‌های اخیر در بازار جهانی غلات بارها دیده شده است. جنگ، خشکسالی، محدودیت صادراتی و افزایش هزینه حمل می‌توانند ظرف مدت کوتاهی قیمت جهانی غذا را تغییر دهند.

بنابراین امنیت غذایی فقط در مزرعه ساخته نمی‌شود؛ در سیاست خارجی، بنادر، ذخایر، بانک مرکزی و شبکه حمل‌ونقل نیز ساخته می‌شود.

چرا ارز نهاده مهم است؟

یکی دیگر از حلقه‌های اصلی زنجیره، نرخ ارز است.

فرصت امروز: وقتی قیمت مرغ، تخم‌مرغ، گوشت یا لبنیات افزایش پیدا می‌کند، نگاه مصرف‌کننده معمولاً به فروشگاه و بازار است. سؤال این است که چرا مرغ گران شده، چرا قیمت تخم‌مرغ بالا رفت یا چرا یک بسته لبنیات دوباره با قیمت جدید به قفسه برگشته است؟

اما بخش مهمی از پاسخ کیلومترها دورتر از فروشگاه قرار دارد؛ در مزرعه ذرت و سویا، بندر، کشتی حامل غلات، بازار ارز و نهایتاً آخور دامداری و سالن مرغداری. خبر امروز درباره آغاز واردات گندم دامی با نرخ اولیه ۲۳۵ یورو برای هر تن نمونه‌ای از همین زنجیره است. براساس اعلام دبیر انجمن غلات ایران، تصمیم هیئت وزیران برای واردات این محصول تا سقف تعیین‌شده به وزارت جهاد کشاورزی ابلاغ شده و قرار است عرضه از طریق سامانه بازارگاه و برای جامعه هدف تعیین‌شده انجام شود. همزمان، تلاطم اخیر بازار ذرت نیز موقتی ارزیابی شده است.

این خبر در ظاهر ارتباط مستقیمی با خرید روزانه خانوار ندارد.

اما اگر قیمت و دسترسی به نهاده دامی تغییر کند، اثر آن دیر یا زود می‌تواند به سبد غذایی خانوار برسد.

علت ساده است: دام و طیور برای تولید گوشت، شیر و تخم‌مرغ به خوراک نیاز دارند و خوراک یکی از مهم‌ترین اقلام هزینه تولید است.

بنابراین پیش از آنکه مرغ به فروشگاه برسد، قیمت آن تا حد زیادی در بازار نهاده تعیین شده است.

سفر یک دانه غله تا سفره خانوار

برای فهم این زنجیره فرض کنیم یک مرغداری قصد تولید یک دوره مرغ گوشتی دارد.

جوجه وارد سالن می‌شود و برای رسیدن به وزن مناسب به خوراک نیاز دارد. بخش اصلی جیره از موادی مانند ذرت و کنجاله سویا تشکیل می‌شود و براساس نوع تولید، ترکیبات دیگری نیز به آن افزوده می‌شود.

اگر خوراک با قیمت مناسب و در زمان مورد نیاز در دسترس باشد، مرغدار می‌تواند دوره تولید را طبق برنامه پیش ببرد.

اما اگر نهاده کمیاب شود، دو اتفاق ممکن است رخ دهد. نخست، قیمت افزایش پیدا می‌کند.

دوم، تولیدکننده ممکن است مجبور شود نهاده را از مسیر دیگری و با هزینه بیشتر تهیه کند.

هر دو اتفاق هزینه تولید را بالا می‌برند.

مرغدار نمی‌تواند این هزینه را برای همیشه از سرمایه خود بپردازد. در نهایت باید آن را در قیمت فروش منعکس کند یا تولید را کاهش دهد.

اگر تعداد زیادی تولیدکننده به دلیل افزایش هزینه، جوجه‌ریزی یا تولید را کم کنند، چند هفته بعد عرضه مرغ کاهش پیدا می‌کند.

در این نقطه مسئله نهاده به مسئله بازار مصرف تبدیل می‌شود.

همین زنجیره درباره تخم‌مرغ، شیر و گوشت نیز وجود دارد، هرچند دوره تولید و ساختار هزینه آنها متفاوت است.

و بنابراین ثبات بازار نهاده یکی از پیش‌شرط‌های ثبات بازار مواد غذایی است.

این نکته اهمیت سیاست واردات را توضیح می‌دهد.

اگر تولید داخلی نهاده برای تأمین نیاز کافی نباشد، واردات باید شکاف را پر کند. هر اختلال در ثبت سفارش، تخصیص ارز، حمل دریایی، تخلیه بندر، گمرک یا توزیع می‌تواند در مرحله‌ای از زنجیره کمبود ایجاد کند.

در این حین دلیل حتی اگر کشور ذخیره کافی داشته باشد، اختلال در توزیع نیز می‌تواند قیمت را افزایش دهد.

مسئله فقط «چقدر نهاده داریم» نیست؛ مهم است که نهاده چه زمانی، با چه قیمت و از چه مسیری به تولیدکننده می‌رسد.

خبر واردات گندم دامی را نیز باید در همین چارچوب دید.

گندم می‌تواند در شرایط مشخص به عنوان بخشی از خوراک دام مورد استفاده قرار گیرد و واردات آن امکان ایجاد انعطاف بیشتر در تأمین جیره را فراهم می‌کند. اعلام نرخ اولیه ۲۳۵ یورو در هر تن نیز برای فعالان بازار یک سیگنال هزینه‌ای است.

اما در نهایت قیمت تمام‌شده در ایران فقط به قیمت جهانی وابسته نیست. هزینه حمل، بیمه، نرخ ارز، تخلیه، انبارداری و توزیع همگی به عدد نهایی اضافه می‌شوند.

از همین‌جاست که بازار جهانی غلات به سیاست ارزی ایران متصل می‌شود. مرغ ایرانی چقدر به خارج وابسته است؟

ممکن است یک محصول کاملاً در داخل ایران تولید نشود، اما بخشی از نهاده‌های تولید آن وارداتی باشد.

در این حالت محصول نهایی «تولید داخل» است، اما هزینه آن تا حدی از بازار جهانی اثر می‌پذیرد.

این مسئله برای امنیت غذایی اهمیت زیادی دارد.

وزیر جهاد کشاورزی امروز اعلام کرده کشور از واردات گوشت مرغ بی‌نیاز شده است؛ یعنی نیاز مصرفی از محل تولید داخلی تأمین می‌شود.

هشدار نسبت به تعهدات ارزی بازنگشته و دلارهای نفتی در اختیار تراستی‌ها

سازمان مردم‌نهاد دیده‌بان شفافیت و عدالت طی نامه‌ای به رئیس قوه قضائیه، نسبت به حجم قابل توجه تعهدات ارزی سررسید شده و ایفا نشده صادرکنندگان هشدار داد.

به گزارش ایسنا، محمد دهقان – رئیس هیأت‌مدیره سازمان دیده‌بان شفافیت و عدالت – با اشاره به آمارهای اعلام شده مبنی بر حدود ۷۱ تا ۹۴ میلیارد یورو ارز بازگشته نشده و نیز حدود ۱۱ میلیارد دلار ارز نفتی در اختیار برخی تراستی‌ها، خواستار برخورد قانونی و شفاف با متخلفان شد.

متن نامه رئیس هیأت‌مدیره سازمان دیده‌بان شفافیت و عدالت به حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی‌اژهای – رئیس قوه قضائیه – بدین شرح است:

"عدم ایفای تعهدات ارزی و بازنگرداندن ارز حاصل از صادرات به چرخه رسمی اقتصاد، طی سال‌های اخیر به یکی از مهم‌ترین عوامل بی‌ثباتی بازار ارز، تشدید تورم و کاهش قدرت خرید مردم تبدیل شده است.

استمرار این وضعیت، علاوه بر اخلال در نظام ارزی کشور، تأمین کالاهای اساسی، دارو و مواد اولیه تولید را نیز با دشواری مواجه ساخته و از مصادیق بارز تضییع حقوق عمومی به شمار می‌رود.

از این‌رو، سازمان مردم‌نهاد «دیده‌بان شفافیت و عدالت»، در اجرای رسالت قانونی خود، موارد زیر را جهت استحضار و صدور دستور مقتضی تقدیم می‌دارد:

۱. بر اساس اطلاعات نهاده‌ای رسمی که به دیده‌بان شفافیت و عدالت واصل شده است، حجم تعهدات ارزی سررسیدشده و ایفاننشده تا کنون از حدود ۷۱ تا۹۴ میلیارد یورو اعلام شده است. این آمار نشان می‌دهد

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان گلستان:

خبرنگاران، پل ارتباطی خدمت و دیده‌بان توسعه در مسیر رفاه مردم هستند

مهندس ابوالفضل رحیمی مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان گلستان در پیامی روز خبرنگار را تبریک گفت:بسمه‌تعالی- روز خبرنگار، فرصتی است برای پاسداشت تلاش‌های همهی آنان که با قلم و دوربین، به دنبال حقیقت، شفافیت و ترویج آگاهی در جامعه هستند.رسانه‌ها و خبرنگاران عزیز، نقش بی‌بدیلی در تبیین خدمات رفاهی و توسعه‌ای استان ایفا می‌کنند. ما در شرکت آب و فاضلاب استان گلستان، خبرنگاران را نه تنها پیام‌آورنده اخبار، بلکه همکارانی صادق و دیده‌بان‌های مسئولیت‌پذیر در مسیر بهبود کیفیت خدمات‌رسانی به مردم می‌دانیم. انتقال دغدغه‌های مردم و بازتاب برنامه‌های توسعه‌ای استان توسط شما، به ما در جهت ارتقای سطح خدمات و پاسخگویی بهتر کمک شایانی می‌کند.ضمن ابراز قدردانی از زحمات همه‌ی اصحاب رسانه و فعالان خبری استان گلستان، امیدوارم با تکیه بر اخلاق‌مداری و حرفه‌ای‌گری، همچنان در مسیر آگاهی‌بخشی و تقویت اعتماد عمومی به خدمت‌رسانی در استان گام بردارید.

علی قاسم‌پور؛

اتصال بزرگراه شمالی به باغستان

با اعتبار ۱۵۰ میلیارد تومانی شتاب می‌گیرد

کرج – ایاصلت عابد: سخنگوی شورای اسلامی شهر کرج از اختصاص ۱۵۰ میلیارد تومان اعتبار برای رفع معارضات و تکمیل اتصال بزرگراه سردار شهید سلیمانی به محدوده باغستان خبر داد که پس از تایید و تصویب در کمیته انطباق کرج قابلیت اجرایی پیدا خواهد کرد .

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی شورای اسلامی شهر کرج، علی قاسم‌پور در پایان دویست و هفتمین جلسه رسمی این شورا در نشست با خبرنگاران روز خبرنگار، اظهار کرد: خبرنگاران نقش مهمی در آگاهی‌بخشی، مطالبه‌گری و شفافیت در مدیریت شهری دارند و تلاش آنان در انعکاس مطالبات شهروندان شایسته قدردانی است.

وی با اشاره به تصویب لایحه دوفوریتی شهرداری کرج برای تکمیل اتصال بزرگراه شمالی در محدوده زیر گذر B1۰ به باغستان گفت: این پروژه با هدف تکمیل شبکه بزرگراهی، تسهیل تردد و کاهش بار ترافیکی معابر درون‌شهری اجرا می‌شود. سخنگوی شورای شهر کرج تصریح کرد: برای اجرای این پروژه ۱۵۰ میلیارد تومان اعتبار سزاد بر بودجه مصوب سال ۱۴۰۵ اختصاص یافته که از محل درآمدهای موضوع مصوبه شورای امنیت کشور تأمین و در متمم بودجه لحاظ خواهد شد. وی خاطر نشان کرد: تکمیل این اتصال می‌تواند دسترسی شهروندان باغستان را بهبود بخشدید و در کاهش ترافیک و روان‌سازی عبور و مرور در این محدوده مؤثر باشد.

تضمین سلامت و کیفیت آب شرب در گلستان؛

شستشوی بیش از ۱۵۰ کیلومتر از شبکه توزیع و خطوط انتقال

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان گلستان، از انجام عملیات شستشوی شبکه خط انتقال آب شرب با هدف ارتقای کیفیت و پایداری شبکه آب‌رسانی در سطح استان خبر داد. ابوالفضل رحیمی با تأکید بر اهمیت مدیریت بهینه منابع آبی در استان، اظهار داشت: در سه ماه نخست سال جاری، تمامی توان عملیاتی شرکت در جهت تأمین پایداری آب شرب شهروندان و کاهش هدررفت آب به کار گرفته شد که منجر به ثبت عملکردی مطلوب در بخش‌های فنی و بهره‌برداری گردیده است.این مقام مسئول با اشاره به اقدامات در حوزه نگهداری و اصلاح زیرساخت‌های چاه‌ها افزود: بهسازی ۲۸ حلقه چاه، تعویض ۶۴ دستگاه پمپ و ۶۷ دستگاه موتور چاه، و همچنین انجام عملیات ویدئومتری در ۱۹ حلقه چاه دارای مشکل، از جمله اقدامات برای حفظ پتانسیل تولید منابع آبی استان بوده است.مدیرعامل آبای گلستان در ادامه به پایش و مدیریت شبکه توزیع اشاره کرد و گفت: تیم‌های عملیاتی این شرکت با پایش ۱۳۴ کیلومتر از شبکه و خطوط انتقال، موفق به شناسایی و رفع نشت‌ها شدند. همچنین طی این مدت، ۳۵۲۹ مورد اتفاق در شبکه، ۵۳۳۰ مورد در انشعابات و ۱۶۳ مورد در خطوط انتقال مرتفع گردید.وی افزود: در راستای ارتقای سلامت و کیفیت آب تحویلی به مشترکین، شستشوی ۳۳ کیلومتر خط انتقال و ۱۱۹ کیلومتر شبکه توزیع آب شرب (در مجموع بیش از ۱۵۰ کیلومتر)، به همراه شستشوی یک باب مخزن و مرئی‌سازی ۱۰۱ دستگاه از شیرآلات شبکه و خطوط انتقال انجام پذیرفت.رحیمی در پایان به مبارزه با هدررفت آب و استانداردسازی انشعابات اشاره کرد و افزود: با شناسایی ۸۴ فقره انشعاب غیرمجاز، گام‌های مؤثری در مدیریت توزیع آب برداشته شد. همچنین در راستای تکریم مشترکین و کاهش مصارف غیرواقعی، ۱۸۴۹ دستگاه کنتور خراب تعویض و ۳۴۹ رشته انشعاب فرسوده نیز استانداردسازی گردید؛ همچنین با تعمیر و بهینه‌سازی ۶۶ دستگاه کلرنز و سامانه گندزدایی، ضرب اطمینان سلامت آب شرب بیش از پیش ارتقا یافت. مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان گلستان در پایان خاطرنشان کرد: این شرکت با هدف گذر موفق از پیک مصرف، تمامی تلاش خود را برای مدیریت منابع موجود و کاهش حوادث احتمالی به‌کار گرفته است و از شهروندان عزیز درخواست دارد با مدیریت مصرف و رعایت الگوی صحیح، یاری‌رسان خادمان خود در صنعت آب باشند.

یک‌صدا برای تأمین انرژی پایدار؛

هم‌افزایی مدیران گازی شمال غرب کشور برای عبور آرام از فصل سرد سال

مدیر منطقه ۸ عملیات انتقال گاز ایران با تشریح مهم‌ترین اقدامات انجام‌شده برای آمادگی زمستانی اظهار داشت: اجرای تعمیرات اساسی و اورهال توربین‌ها و تجهیزات حساس تأسیسات تقویت فشار گاز، انجام عملیات پیگ‌رانی و پیش بینی پیگ‌رانی هوشمند خطوط انتقال گاز به‌منظور ارزیابی سلامت خطوط و رفع نواقص احتمالی، آماده‌سازی تجهیزات راهبردی و استقرار شبانه‌روزی تیم‌های عملیاتی و تعمیراتی از مهم‌ترین برنامه‌هایی است که به سرانجام رسیده است.

فرصت امروز – ماهان فلاح: مدیر منطقه ۸ عملیات انتقال گاز ایران، از آمادگی کامل زیرساخت‌ها، بازآمادگی تجهیزات راهبردی و تدوین سناریوهای عملیاتی برای تضمین انتقال پایدار گاز طبیعی و کاهش احتمال قطعی گاز در شمال‌غرب کشور خبر داد. مهدی زارع، در نشست هم‌اندیشی و هماهنگی حفظ پایداری گاز زمستان که با حضور مدیران عامل شرکت‌های گاز استان‌های آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل و مدیریت بحران استانداری آذربایجان شرقی برگزار شد، با بیان اینکه فصل زمستان هر سال آزمونی مهم برای صنعت گاز است، گفت: با اتکا به توان متخصصان داخلی، اجرای برنامه‌های گسترده تعمیرات اساسی، بازآمادگی کامل تأسیسات و برنامه‌ریزی دقیق عملیاتی، این منطقه با آمادگی کامل به استقبال فصل سرد سال می‌رود.

زارع، ارتقای تاب‌آوری شبکه انتقال گاز را مهم‌ترین اولویت منطقه ۸ عملیات انتقال گاز ایران عنوان کرد و افزود: تمامی اقدامات فنی و عملیاتی با هدف افزایش قابلیت اطمینان خطوط لوله انتقال گاز و ایستگاه‌های تقویت فشار گاز برنامه‌ریزی و اجرا شده است.

برنامه فشرده رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست کشور با استقبال رسمی و همراهی مدیران ارشد استان آغاز شد و ایشان در گام نخست، عازم منطقه مستعد و در عین حال آسیب‌پذیر سیستان گردید. این بازدیدها با همراهی و حضور استاندار محترم سیستان و بلوچستان، معاونین محترم استانداری، نمایندگان مردم شریف سیستان در مجلس شورای اسلامی و جمعی از مدیران محلی همراه بود تا هم‌افزایی میان ارکان مختلف کشور برای حل مشکلات به نمایش گذاشته شود. بازدید میدانی از سد جاریک به عنوان یکی از نقاط کلیدی و حیاتی در حوزه ورودی منابع آبی، بررسی دقیق آخرین وضعیت بستر تالاب بین‌المللی هامون و رصد کانون‌های بحرانی ماسه‌های بادی، از مهم‌ترین برنامه‌های روز نخست بود. در جریان این بازدیدهای کارشناسی، سرکار خانم دکتر الهام آبتین، مدیرکل حفاظت محیط‌زیست استان، با ارائه گزارش‌های دقیق میدانی،

وی ادامه داد: در راستای مدیریت هوشمند شبکه انتقال گاز در فصل سرد سال، شبیه سازی خطوط انتقال گاز در سامانه مانیتورینگ این منطقه و تهیه گزارش‌های روزانه بر پایه محاسبه فلوئ عبوری از خطوط، تعیین لاین‌پک خطوط و تخمین مدت زمان تأمین گاز مصارف با جدیت در حال انجام است تا امکان تصمیم‌گیری سریع و دقیق در شرایط مختلف بهره‌برداری فراهم شود. زارع در ادامه، همراهی مردم در مدیریت مصرف را مکمل تلاش‌های این صنعت عظیم دانست و بر کیفیت اجرای پروژه‌ها و انعطاف‌پذیری عملیاتی در سناریوهای مختلف حفظ پایداری گاز تأکید کرد و خاطرنشان ساخت: با همدلی و هماهنگی میان مجموعه شرکت‌های گاز استانی و همراهی ارزشمند مردم، امید داریم زمستان پیش‌رو نیز با انتقال ایمن، پاک، پایدار و بهره‌ور گاز طبیعی سپری شود. گفتنی است در این نشست، تمامی سناریوهای احتمالی مرتبط با شرایط اوج مصرف، پایش مستمر زیرساخت‌ها، مدیریت شرایط اضطراری و تأمین سوخت جایگزین مورد بررسی قرار گرفت تا با هم‌افزایی میان بخش‌های مختلف، پایداری شبکه انرژی بیش از پیش تقویت شود.

سفر راهبردی و پر بار معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان محیط زیست کشور به سیستان و

بلوچستان؛ گامی بلند در مسیر توسعه پایدار و صیانت از محیط‌زیست استان

تحلیل‌های به‌روز ماهواره‌ای و تشریح آخرین وضعیت ذخایر چاهنیمه‌ها، ابعاد مختلف مسائل آبی و برنامه‌های اجرایی استان را به اطلاع رئیس سازمان رساند تا تصمیم‌گیری‌ها با بالاترین ضریب دقت انجام پذیرد. در ادامه برنامه‌های این سفر فشرده و راهبردی، بررسی وضعیت حق آب تالاب بین‌المللی هامون به عنوان یکی از مطالبات اصلی، حیاتی و دیرینه مردم منطقه در کانون توجه قرار گرفت. سرکار خانم دکتر شینا انصاری، معاون محترم رئیس‌جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست کشور، در جریان بازدید از بخش‌های مختلف این زیست‌بوم ارزشمند، بر ضرورت استمرار دیپلماسی فعال محیط‌زیستی، تعاملات منطقه‌ای و پیگیری حقوق قانونی جمهوری اسلامی ایران در خصوص حق‌آبه هیرمند تأکید کرد. دولت با بهره‌گیری از ظرفیت‌های کارگروه ملی تالاب‌ها و تعامل میان‌دستگاهی، رویکردی مستمر و همه‌جانبه را برای احیا و باززنده‌سازی هامون در دستور کار قرار داده است که این امر نویدبخش بازگشت حیات به این حوزه آبی مهم است. همچنین در حاشیه این بازدیدها، با همراهی و گزارش‌های تخصصی سرکار خانم دکتر الهام آبتین، مدیرکل حفاظت محیط‌زیست استان، موضوعاتی نظیر مدیریت بهینه آب ورودی و انتقال آب به حوضچه‌های فرعی بنا بر مطالبات و دغدغه‌های جوامع محلی مورد بررسی و تبادل نظر قرار گرفت که دستورات لازم برای تسریع در اجرای آن‌ها صادر شد.

علاوه بر موضوعات کلان منابع آبی، یکی از برجسته‌ترین نقاط قوت این سفر، تأکید ویژه بر حل معضلات محلی از جمله مدیریت اصولی پسماندها، نخاله‌های ساختمانی و ساماندهی پاکسازی شهری بود. دکتر انصاری با اشاره به لزوم هماهنگی بیش از پیش دستگاه‌های اجرایی متولی و شهرداری‌ها، دستورات صریح و عملیاتی را برای رفع چالش‌های پسماند به ویژه در منطقه سیستان صادر کرد.

آیین گرامیداشت روز خبرنگار در شهریار بر گزار شد

نسلی که امروز در شرایطی متفاوت و در فضای گسترده رسانه‌های نوین، مسئولیت خطیر اطلاع‌رسانی و روایت رویدادهای جامعه را بر عهده دارد. در این آیین همچنین بر ضرورت تداوم تعامل و همکاری میان مدیریت شهری و اصحاب رسانه تأکید شد و رسانه‌ها به عنوان یکی از مهم‌ترین ظرفیت‌های ارتباطی مدیریت شهری با شهروندان مورد توجه قرار گرفتند. برگزاری این مراسم، فرصتی برای قدردانی از تلاش‌های بی‌وقفه خبرنگاران و فعالان رسانه‌ای شهریار بود؛ تلاش‌هایی که در مسیر انعکاس اخبار، رویدادها، مطالبات و اقدامات مدیریت شهری و همچنین بیان دغدغه‌های شهروندان، نقشی اثرگذار و انکارناپذیر دارد. در پایان این مراسم از خبرنگاران و فعالان عرصه رسانه حاضر در آیین، به پاس تلاش‌های حرفه‌ای و مستمر آنان در عرصه اطلاع‌رسانی و آگاهی‌بخشی، تجلیل و قدردانی به عمل آمد.

فرهنگی و شهری، مطالبات و دغدغه‌های شهروندان را منعکس کرده و در مسیر ارتقای آگاهی عمومی و شفافیت نقش‌آفرینی می‌کنند.

همچنین حضور پیشکسوتان عرصه رسانه در این مراسم، فرصتی برای پاسداشت سال‌ها تلاش و تجربه ارزشمند آنان و انتقال این سرمایه حرفه‌ای به نسل جدید خبرنگاران بود؛

شهریار _ نرگس اصلائی _ آیین گرامیداشت روز خبرنگار با حمایت اعضای شورای اسلامی شهرشهریار و شهرداری شهرشهریار و اطلاع‌رسانی و خبرنگاران و فعالان رسانه‌ای شهرستان برگزار شد.

آیین گرامیداشت روز خبرنگار با حمایت اعضای شورای اسلامی شهر شهریار و شهرداری شهریار، با حضور جمعی از پیشکسوتان عرصه خبر و اطلاع‌رسانی و خبرنگاران و فعالان رسانه‌ای شهرستان برگزار شد.

این مراسم با هدف پاسداشت جایگاه والای خبرنگاران، تجلیل از تلاش‌های اصحاب رسانه و ارج نهادن به نقش مؤثر آنان در آگاهی‌بخشی، مطالبه‌گری و انعکاس مسائل و رویدادهای شهری برگزار شد.

در این مراسم، از خبرنگاران به عنوان یکی از ارکان مهم اطلاع‌رسانی و پل ارتباطی میان مردم و مسئولان یاد شد؛

قشری که با حضور مستمر در عرصه‌های مختلف اجتماعی، مسعود محمدی در این دیدار با تبریک فرارسیدن روز خبرنگار به خبرنگاران و فعالان عرصه اطلاع‌رسانی، اظهار کرد: روابط عمومی شورای اسلامی شهر کرج نقش مهمی در انعکاس اقدامات، تصمیمات و فعالیت‌های شورا و برقراری ارتباط مؤثر میان مدیریت شهری، رسانه‌ها و شهروندان دارد و این ارتباط باید مستمر، دقیق و مبتنی بر اعتماد متقابل باشد. وی افزود: اطلاع‌رسانی صرفاً انتشار اخبار جلسات و مصوبات نیست، بلکه باید به‌گونه‌ای باشد که شهروندان در جریان تصمیمات و اقدامات شورا قرار گرفته و بتوانند مطالبات،

دیدگاه‌ها و دغدغه‌های خود را نیز به مجموعه مدیریت شهری منتقل کنند. رئیس شورای اسلامی شهر کرج با اشاره به نقش رسانه‌ها در افزایش آگاهی عمومی تصریح کرد: خبرنگاران و اصحاب رسانه پل ارتباطی میان مردم و مسئولان هستند و

شورا نیز باید با فراهم کردن زمینه دسترسی مناسب رسانه‌ها به اطلاعات و اخبار، مسیر اطلاع‌رسانی شفاف و پاسخگویی را تقویت کند. محمدی همچنین بر ضرورت توجه بیشتر به شیوه‌های نوین اطلاع‌رسانی و ارتباط با مخاطبان تأکید کرد و گفت: روابط عمومی شورا باید با استفاده از ظرفیت رسانه‌های رسمی و فضای مجازی، اخبار و عملکرد شورا را با زبان قابل فهم و در کوتاه‌ترین زمان ممکن به شهروندان منتقل کند. در ادامه این دیدار، داریوش شهبازی‌فرد، سرپرست روابط عمومی شورای اسلامی شهر کرج نیز با قدردانی از حمایت‌های رئیس شورا، بر تلاش مجموعه روابط عمومی برای ارتقای کیفیت اطلاع‌رسانی، تعامل سازنده با اصحاب رسانه و تقویت ارتباط مستقیم با شهروندان تأکید کرد. در پایان این دیدار، روز خبرنگار به مجموعه خبرنگاران و فعالان عرصه رسانه و اطلاع‌رسانی تبریک گفت.

